

Deze zomer brachten we een bezoek aan het Goetheanum in Dornach (zie punt 7 onderaan de nieuwsbrief). Bij aankomst werden we overweldigd door de machtige uitstraling van dit grote bouwwerk dat boven op een heuvel staat.

Je voelt meteen; dit gebouw geeft uitdrukking aan krachten die we zo hard nodig hebben om ons geestelijk te ontwikkelen en toch stevig op de aarde te blijven staan. Aan de voorkant van het gebouw wat op het westen is gericht, straalt uit het grote rode glasvenster de Michaëlskracht ons tegemoet.

Innerlijk nam ik twee reusachtige lichtblauwe wolkachtige zuilen waar, die tot ver boven het Goetheanum uitrezen. Ze maakten zich kenbaar als de hoeders van het gebouw. Ze waren zo indrukwekkend dat ik gauw alles weer los moest laten, maar in de naklank van deze hele korte ontmoeting in de geest begreep ik dat ze mij en met mij alle mensen aanspoorden die op zoek zijn naar de Michaëlsche krachten om stevig op aarde te blijven staan, door te gaan met volhouden en

ons te laten leiden van inzicht tot inzicht. Het zette ons aan om een moeilijk thema aan te snijden; namelijk, wat de ontwikkeling van de techniek voor de elementaire wezens en de mensheid te betekenen heeft.

We zijn ons bewust dat we absoluut niet compleet zijn in onze betrachtingen, want dit thema heeft zoals eigenlijk alles van 'het geestelijke' zoveel verschillende kanten. Maar we hebben geprobeerd om aan bepaalde kosmische wetten die op vele situaties zijn toe te passen aandacht te geven, zodat ieder mens op zijn eigen manier het overdenken en in zijn leven toepassen kan.

Aartsengel Michaël en het wezen van de techniek

Sinds het jaar 1800 gaat de ontwikkeling in de techniek in een steeds grotere versnelling voort en of we nu willen of niet, dit is niet tegen te houden. Het hoort bij de vooruitgang van onze cultuur. Wel kunnen we onze innerlijke houding tot de technische ontwikkeling en de elementaire wezens die daarbij betrokken zijn overdenken. Daarvoor is het nodig geestelijke waarheden achter de fysieke wereld te leren kennen (door geesteswetenschap). Aartsengel Michaël die niet lang na het begin van de technische ontwikkeling zijn regentschap in 1879 over de aarde begon, is gekomen om de mensheid vanuit de geest die impulsen te geven om op een juiste manier met de techniek te leren omgaan. Rudolf Steiner kwam (er bestaat geen toeval!) in dezelfde tijd (als hoge ingewijde) naar de aarde en bracht de mensheid de daarvoor benodigde kennis van het geestelijke leven dat achter alle processen op aarde aanwezig is.

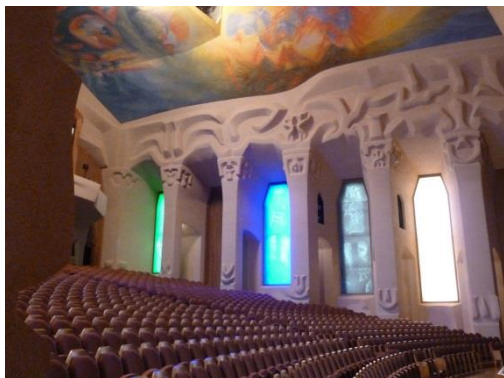
Techniek drijft elementaire wezens uit hun scheppingen

Moeder aarde met al het leven op haar is doorstroomd en doorweven van natuurwezens. Wij mensen kunnen in de fysieke zichtbare wereld nergens naar kijken zonder dat er scheppende wezens aanwezig zijn. Met het ontwikkelen en bouwen van techniek grijpt de mens in deze goddelijke scheppingswereld in en het elementaire wezen dat voor de bouwstoffen zoals ijzer, koper, mineralen etc. zorgt, wordt uit zijn schepping gedreven (verdreven). Er ontstaat daardoor een leegte in de etherische wereld. En overal waar goddelijke krachten verdwijnen verschijnen de tegenwerkende vernietigende krachten van ahrimaanse wezens. Dit uitgedreven zijn betekent voor de elementaire wezens dat ze afgesneden raken van hun eigen wereld en dat is iets wat hun verdere ontwikkeling op den duur onmogelijk maakt. We kunnen dit beschouwen als een onvrijwillig offer.

De betekenis van het brengen van offers.

Het hele ontstaan en de ontwikkeling van kosmos, aarde en mensheid waren mogelijk door offers die de engelen hiërarchieën hebben gebracht. Ook Christus daalde onder het brengen van grote offers naar de aarde af. (1)

Zonder deze offers zou het voor de mens niet mogelijk zijn geweest om verder te evolueren. Kijken we nu naar de elementaire wezens die door de ontwikkeling van de techniek uit hun scheppingen worden gedreven, zou je kunnen zeggen dat ook zij een offer brengen waardoor de mens zich verder ontwikkelen kan. Maar het ‘onvrijwillige’ aspect van hun offer vraagt ons mensen nu dringend om aandacht. Hierin schuilt een groot gevaar. Door de technische ontwikkeling creëert de mens een vijand, die uit donkere en tegenwerkende krachten bestaat. De leegtes die ontstaan zijn door de uitgedreven goddelijke scheppingskrachten, worden

steeds ingenomen door ahrimanische wezens. Deze wezens zijn alleen op de materie gericht en proberen overal hun invloed uit te oefenen zodat zoveel mogelijk mensen zich naar de materie richten en niet naar het geestelijke.

We kunnen ons daar natuurlijk van afwenden want het is op zijn zachts gezegd helemaal niet leuk, maar het is van groot belang dit gevaar goed onder ogen te zien en te leren kennen. Want als je de vijand niet

leert kennen kun je geen tegenkrachten ontwikkelen. Rudolf Steiner noemt in dit verband de noodzaak om kennis te nemen van het feit dat er elementaire wezens bestaan die de geboorte en stervensprocessen aansturen en wat die voor ons te betekenen hebben. (2)

Elementaire wezens van geboorte en dood

Als de mens op aarde geboren wordt en uiteindelijk weer sterft en terugkeert naar de geestelijke wereld, dan werken er bij deze processen geestelijke wezens mee. Het zijn hogere elementaire wezens en Rudolf Steiner noemt ze ‘elementaire wezens van geboorte en dood’. Zouden deze wezens er niet zijn dan zou het oude niet kunnen afsterven en het nieuwe niet geboren worden. Zij werken in alle scheppingsprocessen mee in de natuur, bij de mens en verder overal waar opbloeiende en afstervende processen zijn waar te nemen. Ze worden ook wel de wezens van opbouw en afbraak genoemd. Voorheen werden deze wezens vanuit de goddelijke wereld bestuurd, maar nu in de 5^e na-atlantische periode van de huidige incarnatie van Moeder Aarde, is de mens grotendeels zelf verantwoordelijk voor het besturen van deze wezens. Dit proces van verschuiving van de taken beschreef Rudolf Steiner als volgt; “*Het wordt van Godenwerk tot mensenwerk*”.

Wat betekent dit voor de mensheid van nu

Alles wat wij mensen doen of laten heeft grote invloed op deze wezens van geboorte en dood. Daarmee trekken we of ahrimanische, vernietigende wezens aan of goddelijke scheppingskrachten die het leven herscheppen en opbouwen.

- opbouwende krachten (wezens van geboorte) worden aangetrokken door juist te handelen en de juiste morele impulsen van de mens.

-Afbrekende krachten (wezens van de dood) worden aangetrokken door egoïstische motieven van de mens, die zonder rekening te houden met de geestelijke aspecten puur voor zijn eigenbelang werkt.

Om beter te kunnen begrijpen hoe deze wezens worden aangetrokken is het ook nodig te beseffen dat bij elke gedachte die de mens heeft er een natuurwezen ontstaat dat hij zelf scheidt. Dit zijn de elementalen, zij dragen al onze gedachten de etherische wereld in. Er zit het woord ‘mentaal’ in wat al aangeeft dat het met ons denken te maken heeft. (dus niet te verwisselen met elementairen) Lees verder bij (3)

De draak in de wetenschap

Mensen die zich met de wetenschap en ontwikkeling van de techniek bezig houden en ook de mensen die de techniek gebruiken (dus wij allemaal) worden geïnspireerd door deze hogere elementaire wezens van geboorte en dood. Afhankelijk van de morele impulsen die de betreffende mens uitzendt (zoals hierboven beschreven) worden er wezens aangetrokken met opbouwende krachten of wezens met afbrekende krachten.

Gaan we alleen voor ons eigen welbevinden (egoïsme) en welvaart (materialisme) dan zullen we uiteindelijk een totale vernietiging over ons zelf uit roepen. Want wezens

van de dood worden aangetrokken door de enorme versnelling in de ontwikkeling van de techniek waarin ahrimanische wezens hun invloed uitoefenen en alleen het platte materie denken van geld en winst een rol speelt. Er wordt dan geen rekening gehouden met het geestelijke welzijn van mens en aarde. Deze wezens met hun tegenwerkende krachten (zij willen de goddelijke scheppingskrachten uitroeien) vullen onze etherische wereld met hun energieën die op hun beurt weer inwerken op het levenslichaam (etherisch- lichaam) van moeder aarde en van de mens.

Heel begrijpelijk dat Rudolf Steiner daarom wetenschappelijke ontwikkeling zonder geestelijke kennis beschrijft als *'de draak in de wetenschap'*.

Wat vragen de elementairen van ons

Zonder de juiste morele impulsen raken de elementairen die door de techniek uit hun scheppingen gedreven zijn in een dromerige toestand. Ze worden van hun oorspronkelijke thuis afgesneden.

Deze scheppingskrachten roepen ons met heel hun wezen toe;

Wordt je bewust van onze nood en voel met welk doel wij ons werk verrichten en ons offer brengen.

Met deze 'roep' vragen deze wezens ons die krachten te ontwikkelen die nodig zijn om stevig stand te houden onder de steeds grotere invloed van de techniek en de daarbij behorende verstarring van de materiële wereld (ahriman). Hoe meer wij in de ban geraken door de techniek (telefoon, computer etc.) hoe meer ahrimanische wezens hierdoor worden aangetrokken.

Wat ahrimanische wezens niet verdragen

Er is een grote kracht waar deze verstarring veroorzakende ahrimanische wezens niet tegen kunnen en dat is de mens die geestelijke liefde ontwikkeld.

Nu leven we in een tijd dat we onze 'bewustzijnsziel' ontwikkelen en we ons dus bewust mogen worden dat we veel meer zijn als alleen maar ons persoonlijk ikje. De Christus die tot in de etherische wereld is afgedaald om ons daarbij te helpen, spoort ons aan om samen met aartsengel Michaël de moderne inwijdingsweg te gaan. (4) Een weg waarbij we stap voor stap door het aardse leven heen de Christusliefde in onszelf mogen ontwikkelen. En om ons bewust te worden dat wij steeds meer verantwoording dragen voor onze eigen gedachtewereld (elementalen) onze eigen morele impulsen (wezens van geboorte en dood) en het offer wat wij mensen moeten brengen door ons lagere ik te overwinnen, de draak in ons.

Techniek geeft de mens vrije tijd

Het is nodig dat we beseffen welk offer de natuurwezens brengen om onze cultuur vooruit te brengen. Hoe dankbaar mogen we wel niet zijn, want door de komst van de techniek hebben we veel meer vrije tijd gekregen om deze weg van bewustzijn en liefde te gaan. We kunnen er voor kiezen om nog meer geld te verdienen, te tierelieren en flierefluiten, of tijd te besteden aan onze geestelijke ontwikkeling. Voor alle scheppingskrachten is het een zegen als er mensen zijn die kennis nemen van hun bestaan, hun werk en hun offers. Geven we onze liefde en dankbaarheid en gaan we zorgzaam om met alles om ons heen, dan stroomt gezuiverde etherische energie uit en worden deze wezens gesterkt met onze zielskracht. En daarmee houden we ahrimanische wezens op afstand.(5)

Bezielende aandacht en ontwikkelen van aardekracht

Alles wat we met aandacht en overgave doen, met hart en ziel, (dus niet alles tegelijk en gehaast) is een zegen voor het rijk van de natuurwezens. Dan nemen we de tijd om in rust onze ziel te laten uitstromen in de etherische wereld, de wereld waarin de natuurwezens werken. Dat lukt natuurlijk lang niet altijd maar je kunt er naar streven en dat is wat telt. Belangrijk is dat we aandacht geven aan de schoonheid wat het leven ons aanbiedt al valt dat lang niet mee omdat er tegelijkertijd zoveel mis is om ons heen. Alles wat we als niet prettig ervaren weerhoudt ons ervan om stevig op aarde te gaan staan. Het gaat er om dat we het juiste midden vinden en ook de donkere kanten van de ontwikkelingen op aarde onder ogen zien. Aartsengel Michaël vraagt ons, om met vallen en opstaan, voorbij de buitenkant te gaan kijken en te leren begrijpen dat er niets bestaat wat zinloos is of zonder noodzaak.

Rudolf Steiner zegt over het ontwikkelen van aardekracht het volgende;
“de beleving van schoonheid verbind het `ik` met het lichaam en de aarde”.

Maar ook sprak hij ; *“Het donker in onze tijd laat ons ijveriger naar het licht zoeken”*.

Twee stromingen

De tijd van de grote scheiding en de grote herfsttijd van moeder aarde is door de komst van Michaël als voerende aartsengel en tijdsgeest ingeluid. Aarde en mensheid worden geïnspireerd naar binnen te gaan om zich daar te verbinden met de geestelijke wereld. De ontwikkeling van de techniek kunnen we niet stop zetten, maar wel kunnen we onze innerlijke houding ten opzichte van de techniek overdenken. Diep van binnen in onze innerlijkheid zijn we verbonden met de geestelijke wereld. Alles waarmee we ons in gedachten mee verbinden wordt door ons gevoeld. Met positieve of negatieve gedachten trekken we wezens van geboorte of wezens van de dood aan. Zo zal de scheiding steeds

duidelijker zichtbaar worden. Een stroom in de mensheid die zich volledig op het materiële leven richt en in de ban raakt van de ahrimanische afbrekende krachten. En een stroom die zich verbindt met het geestelijke leven en gehoor geeft aan de impulsen van Michaël, om samen met zijn hulp de draak te leren verslaan.

Ontmoeting met Aartsengel Michaël en de draak

Voor een nieuwe incarnatie (geboorte) op aarde hebben alle mensen (in de geestelijke wereld) een ontmoeting met aartsengel Michaël. Hij verschijnt aan ons met de draak onder zijn voeten.(6) Bij het zien van dit beeld stroomt ons de kracht toe die we voor ons nieuwe aardse leven nodig hebben om ons 'hogere zelf' over het 'lagere ik' te laten zegevieren. Met andere woorden; we ontvangen kracht om die zielenkwaliteiten te ontwikkelen die nodig zijn om Michaël in het verslaan van de draken bij te staan. Want met elke juiste morele impuls vanuit de mens stroomt Michaëls kracht mee.

(1) zie thema dag Hans Stolp; *De zeven offers van Christus*, november 2017 www.hansstolp.nl

(2) *Elementarwesen von Geburt und Tod*
GA177 Vierter und Fünfter Vortrag Dornach Oktober 1917

(3) *Elementalen, wezens die onze gedachten dragen*-
hoofdstuk 9 bldz. 79 uit ons boek: *Leven met natuurwezens*

(4) zie over de moderne inwijdingsweg - Hans Stolp in zijn boeken ; *De geboorte van Christus in ons – een moderne inwijdingsweg* en *Onze persoonlijke levensopdracht in deze tijd*

(5) zie Nieuwsbrief Juni 2018 - *Een toekomst naar bewust samenwerken met natuurwezens* en Hoofdstuk 10 *Elementaire wezens in de techniek* van ons boek, *Leven met natuurwezens*

(6) Sergej O. Prokofieff schrijft in zijn boek *Die okkulte Bedeutung des Verzeihens`* Wat Rudolf Steiner heeft gezegd

over de ontmoetingen met Aartsengel Michael en Christus voor onze nieuwe incarnatie op aarde. bldz 95
Nederlandse uitgave te verkrijgen bij uitgeverij Christofoor; *‘De spirituele betekenis van vergeving’*

(7) Het was ons derde bezoek aan het Goetheanum, maar deze keer waren we door veel meer kennis over de geschiedenis en ook de betekenis van het gebouw voor de mensheid en de geestelijke wereld, beter voorbereid. Van harte aan te bevelen zijn daarvoor de presentaties en de bij behorende boekjes van Hans Stolp over de plafondschilderingen en glasvensters, te vinden op zijn site. www.hansstolp.nl

NIEUW In het voorjaar 2020 te verwachten een boek van Hans Stolp over Rudolf Steiner

*(Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs is het niet toegestaan teksten of foto's voor andere doeleinden te gebruiken.)